

## Spis treści

|            |   |
|------------|---|
| Wstęp..... | 9 |
|------------|---|

### Rozdział I.

#### POLACY WOBEC POBIERANIA I PRZESZCZEPIANIA ORGANÓW W ŚWIELE BADAŃ CBOS

|                                                                                                        |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| § 1. Metodyka badań .....                                                                              | 15 |
| § 2. Stosunek do pobierania narządów .....                                                             | 19 |
| § 3. Stosunek do swobody rozporządzania własnym ciałem.....                                            | 44 |
| § 4. Znajomość regulacji prawnych w zakresie pobierania i przeszczepiania<br>narządów.....             | 56 |
| § 5. Stosunek do przeszczepiania narządów na przykładzie Polski, Europy<br>i Stanów Zjednoczonych..... | 63 |
| § 6. Wnioski z badań desk research .....                                                               | 75 |

### Rozdział II.

#### POSTAWY WOBEC PROBLEMATYKI TRANSPLANTACJI WYBRANYCH GRUP SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNYCH — PRÓBA SPROFILOWANIA

|                                                                                                                           |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| § 1. Metodyka badań .....                                                                                                 | 83  |
| § 2. Opinie na temat pobierania narządów od osób zmarłych w celu ratowania<br>lub przywracania zdrowia innym osobom ..... | 85  |
| § 3. Gotowość do podpisania oświadczenia woli dotyczącego możliwości<br>pobrania narządów po śmierci .....                | 99  |
| § 4. Postawy wobec pobrania narządów od osób bliskich w celu ratowania życia<br>i zdrowia innej osobie.....               | 108 |
| § 5. Stosunek do ludzkiego ciała .....                                                                                    | 116 |
| § 6. Gotowość do oddania własnych narządów innej osobie .....                                                             | 122 |
| § 7. Wnioski z badań.....                                                                                                 | 131 |

Rozdział III.

ŚRODOWISKO LEKARSKIE WOBEC POBIERANIA NARZĄDÓW OD ZMARŁYCH

|                                                    |     |
|----------------------------------------------------|-----|
| § 1. Metodyka badań .....                          | 139 |
| § 2. Postawy lekarzy .....                         | 141 |
| § 3. Szanse i zagrożenia dla pobrań narządów ..... | 143 |
| § 4. Wnioski z badań .....                         | 145 |

Rozdział IV.

ZJAWISKO HANDLU NARZĄDAMI W PERCEPCJI POLAKÓW

|                                                                                          |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| § 1. Metodyka badań .....                                                                | 147 |
| § 2. Świadomość handlu narządami w Polsce.....                                           | 152 |
| § 3. Survey wiktyimizacyjny i pośrednie doświadczenie wiktyimizacyjne.....               | 156 |
| § 4. Ocena działań państwa na rzecz przeciwdziałania handlowi<br>narządami ludzkimi..... | 162 |
| § 5. Wnioski z badań .....                                                               | 164 |

Rozdział V.

POZAKODEKSOWE PRZESTĘPSTWA OKOŁOTRANSPLANTACYJNE

|                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| § 1. Uwagi wstępne.....                                                                                                                                                                                                                                              | 167 |
| § 2. Rozpowszechnianie ogłoszeń o odpłatnym zbyciu, nabyciu<br>lub o pośredniczeniu w odpłatnym zbyciu lub nabyciu komórki, tkanki<br>lub narządu w celu ich przeszczepienia (art. 43 ustawy transplantacyjnej) ....                                                 | 169 |
| § 3. Nabycie, zbycie cudzej komórki, tkanki lub narządu, pośrednictwo<br>w ich nabyciu lub zbyciu, branie udziału w przeszczepianiu lub udostępnianiu<br>pozyskanych wbrew przepisom ustawy komórek, tkanek lub narządów<br>(art. 44 ustawy transplantacyjnej) ..... | 176 |
| § 4. Prowadzenie działalności przewidzianej dla banku tkanek i komórek<br>bez wymaganego pozwolenia (art. 45 ustawy transplantacyjnej) .....                                                                                                                         | 190 |
| § 5. Pobranie komórki, tkanki lub narządu bez wymaganego pozwolenia<br>w celu ich przeszczepienia lub przeszczepienie komórki, tkanki lub narządu<br>bez pozwolenia (art. 46 ustawy transplantacyjnej) .....                                                         | 193 |

|                                                                                                                                         |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| § 6. Przywóz lub wywóz z/na terytorium Polski komórki, tkanki lub narządu bez wymaganej zgody (art. 46a ustawy transplantacyjnej) ..... | 197 |
| § 7. Niezgłoszenie określonych informacji do narzędzi rejestrujących (art. 46b ustawy transplantacyjnej) .....                          | 199 |
| § 8. Uwagi podsumowujące .....                                                                                                          | 201 |
| § 9. Projektowane zmiany w przepisach karnych ustawy transplantacyjnej .....                                                            | 203 |

## Rozdział VI.

### DYNAMIKA I STRUKTURA PRZESTĘPCZOŚCI NA TLE USTAWY TRANSPLANTACYJNEJ W ŚWIELE BADAŃ STATYSTYCZNYCH

|                                                           |     |
|-----------------------------------------------------------|-----|
| § 1. Metodyka badań .....                                 | 215 |
| § 2. Dane statystyczne Policji .....                      | 228 |
| § 3. Dane statystyczne Ministerstwa Sprawiedliwości ..... | 243 |
| § 4. Problem „ciemnej” liczby .....                       | 250 |
| § 5. Wnioski z badań .....                                | 264 |

## Rozdział VII.

### PRZESTĘPCZOŚĆ NA TLE USTAWY TRANSPLANTACYJNEJ W ŚWIELE BADAŃ AKTOWYCH — CASE STUDIES

|                                                      |     |
|------------------------------------------------------|-----|
| § 1. Metodyka badań .....                            | 269 |
| § 2. Sprawa Sądu Rejonowego w Krasnymstawie I .....  | 275 |
| § 3. Sprawa Sądu Rejonowego w Krasnymstawie II ..... | 278 |
| § 4. Sprawa Sądu Rejonowego w Białymstoku I .....    | 280 |
| § 5. Sprawa Sądu Rejonowego w Białymstoku II .....   | 282 |
| § 6. Sprawa Sądu Rejonowego w Szubinie .....         | 284 |
| § 7. Sprawa Sądu Rejonowego w Bydgoszczy I .....     | 285 |
| § 8. Sprawa Sądu Rejonowego w Bydgoszczy II .....    | 286 |
| § 9. Sprawa Sądu Rejonowego w Elblągu .....          | 287 |
| § 10. Sprawa Sądu Rejonowego w Ostródzie .....       | 287 |
| § 11. Sprawa Sądu Rejonowego w Garwolinie .....      | 288 |

|                                                                                                                      |         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| § 12. Sprawa Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim I .....                                                        | 289     |
| § 13. Sprawa Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim II .....                                                       | 291     |
| § 14. Sprawa Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim III .....                                                      | 292     |
| § 15. Sprawa Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim IV .....                                                       | 293     |
| § 16. Sprawa Sądu Rejonowego w Kielcach I .....                                                                      | 294     |
| § 17. Sprawa Sądu Rejonowego w Kielcach II .....                                                                     | 294     |
| § 18. Sprawa Sądu Rejonowego w Kozienicach .....                                                                     | 296     |
| § 19. Sprawa Sądu Rejonowego w Nowej Soli I .....                                                                    | 296     |
| § 20. Sprawa Sądu Rejonowego w Nowej Soli II .....                                                                   | 297     |
| § 21. Sprawa Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu .....                                                              | 298     |
| § 22. Sprawa Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim .....                                                         | 298     |
| § 23. Sprawa Sądu Rejonowego w Pińczowie I .....                                                                     | 299     |
| § 24. Sprawa Sądu Rejonowego w Pińczowie II .....                                                                    | 300     |
| § 25. Wnioski z badań .....                                                                                          | 301     |
| <br>Zakończenie .....                                                                                                | <br>307 |
| Bibliografia .....                                                                                                   | 317     |
| Sprawozdania .....                                                                                                   | 326     |
| Wykaz aktów prawnych .....                                                                                           | 327     |
| Orzecznictwo .....                                                                                                   | 329     |
| Intermedia .....                                                                                                     | 329     |
| Wykaz tabel, wykresów i rysunków .....                                                                               | 333     |
| Aneks .....                                                                                                          | 347     |
| I. Wybrane tabele .....                                                                                              | 347     |
| II. Ustawa z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu<br>i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów ..... | 371     |